

An illustrated guide to growing vegetables
in small spaces within refugee camps

Εικονογραφημένος οδηγός
για την καλλιέργεια λαχανικών σε μικρούς χώρους
μέσα σε προσφυγικούς καταυλισμούς

الدليل المصوّر
عن زراعة الخضار في مساحات ضيّقة
داخل مخيّمات النازحين

بحث وإعداد: أمانى داغر

رسوم و تصميم: راسيل إسحق

جميع الحقوق محفوظة لجمعية تراب للتربية البيئية لبنان و منظمة مرسي كور © 2016

DURING SPRING-SUMMER ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ - ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

- 4 Planning where to locate small gardens around the camp
- 5 Outlining spaces and choosing the location
- 6 What containers can be used to grow vegetables?
- 10 Preparing planting mix
- 13 Fencing the garden
- 14 Planting summer vegetables
- 14 Vegetable families for summer cultivation
- 17 How do we choose the types of vegetables
- 21 How to combine vegetables in the same space
- 22 Ways to plant
- 29 Caring for crops
- 29 Watering
- 38 Getting rid of weeds
- 40 Making compost
- 43 Making liquid fertilizer
- 45 Total pest control
- 48 Harvesting vegetables and seed saving

Σχεδιάζοντας πού να εγκαταστήσετε μικρούς κήπους γύρω από τον καταυλισμό
Σκιαγραφήστε τους χώρους και επιλέξτε τη θέση
Ποια δοχεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την καλλιέργεια λαχανικών;
Προετοιμασία του μείγματος φύτευσης
Περιφράξτε τον κήπο
Φυτεύοντας καλοκαιρινά λαχανικά
Οικογένειες λαχανικών για καλλιέργεια το καλοκαίρι
Πώς επιλέγουμε τα είδη των λαχανικών
Πώς να συνδυάσετε τα λαχανικά στον ίδιο χώρο
Τρόποι φύτευσεως
Φροντίδα για καλλιέργειες
Πότισμα
Απαλλαγή από ζιζάνια
Δημιουργία λιπάσματος (κομπόστ)
Δημιουργία υγρών λιπασμάτων
Συνολικός έλεγχος παρασίτων
Συγκομιδή λαχανικών και εξοικονόμηση σπόρων

في الربيع - الصيف

تخطيط موقع الحدائق الصغيرة حول الخيمة
تحديد المساحات واختيار الموقع
ماهي المستوعبات التي يمكن استعمالها للزراعة?
تحضير التراب الزراعي
تسييح الحديقة
زراعة الخضار الصيفية
عائلات الخضار الصيفية
كيف نختار أصناف الخضار?
كيفية جمع الخضار في النوعية
طرق الزرع
العناية بالمزروعات
الري
التخلص من الأعشاب الضارة
تحضير الكومبوست
تحضير السماد السائل
المكافحة المتكاملة للآفات
حصاد الخضار وحفظ البذور

DURING SPRING-SUMMER ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ - ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Vegetables that can be planted in autumn
Λαχανικά που μπορούν να φυτευτούν το φθινόπωρο

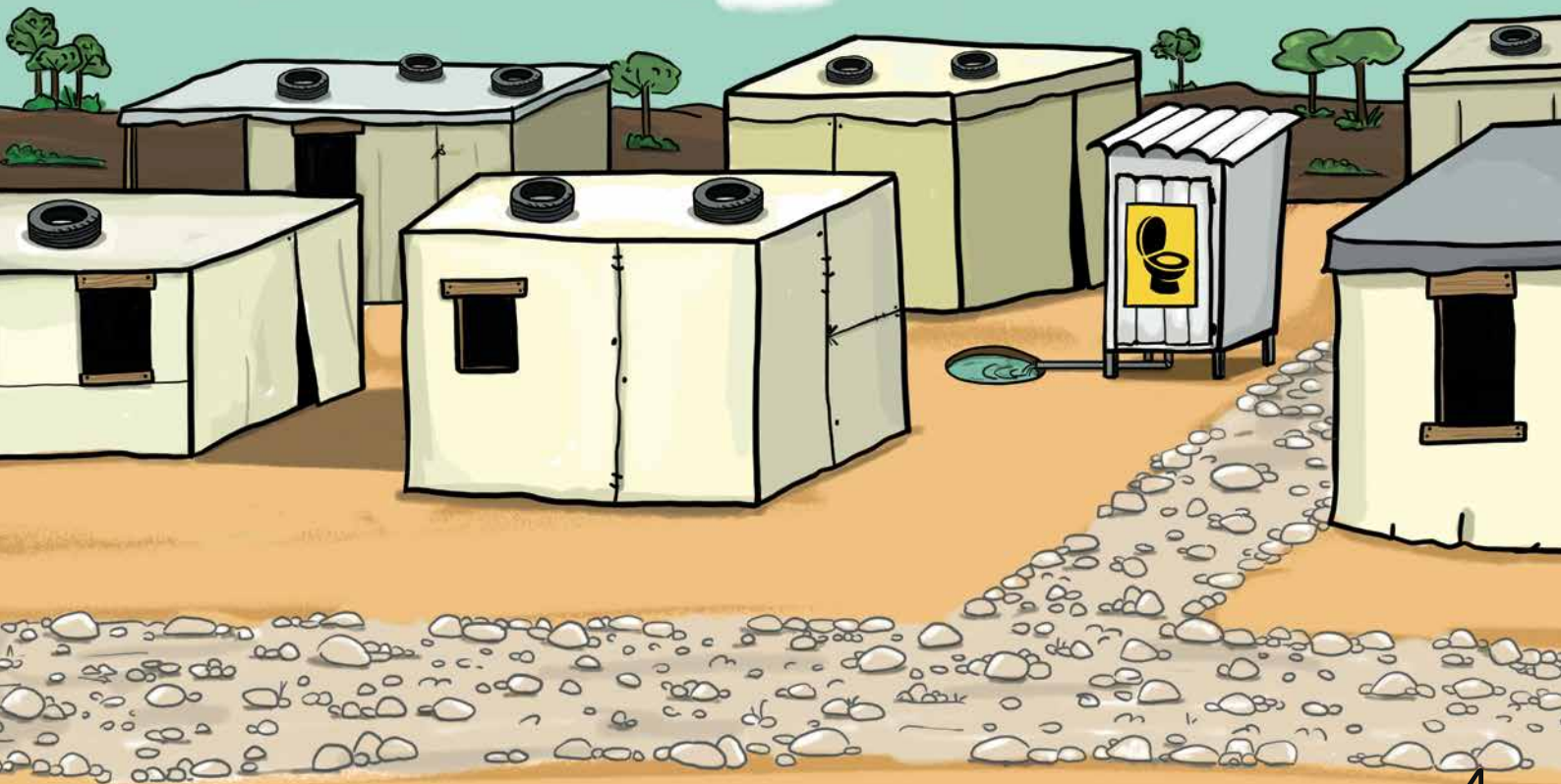
في الخريف

الخضار التي يمكن زرعها في الخريف

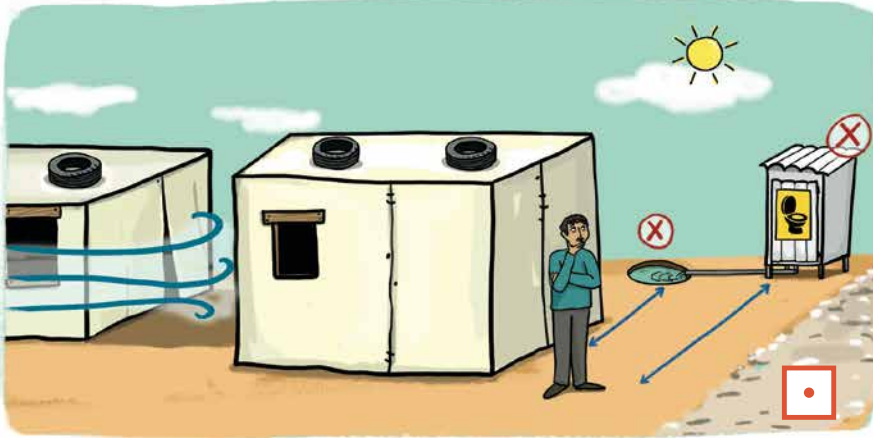

SPRING - SUMMER
ΑΝΟΙΞΗ - ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ
الربيع - الصيف

Planning where to locate small gardens around the camp
Σχεδιάζοντας πού να εγκαταστήσετε μικρούς κήπους γύρω από τον καταυλισμό
تخطيط موقع الحدائق الصغيرة حول الخيمة

Outlining spaces and choosing the location
 Σκιαγραφήστε τους χώρους και επιλέξτε τη θέση
 تحديد المساحات واختيار الموقع

Exposed to sun	Εκτεθειμένοι στον ήλιο	معرّض للشمس	 ✓
Not exposed to wind	Να μην εκτίθενται στον αέρα	غير معرّض للرياح	 ✗
Far from toilet	Μακριά από την τουαλέτα	بعيد عن الحمام	 ✗
Far from sewage drain	Μακριά από την αποστράγγιση των λυμάτων	بعيد عن "الجورة" الصحية	 ✗

What containers can be used to grow vegetables?

Ποια δοχεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την καλλιέργεια λαχανικών;

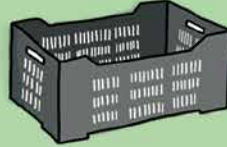
ما هي المستوعبات التي يمكن استعمالها للزراعة ؟

Woven fiber sacks
Σάκοι από Λινάτσα
أكياس الخيش
أو الجنفيص

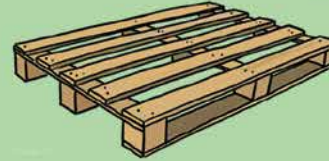
Non-transparent plastic jugs
Μη διαφανείς πλαστικά δοχεία
علب البلاستيك غير
الشفافة

Plastic and wooden crates
Πλαστικά και ξύλινα καράσια
صناديق البلاستيك أو
الخشب

Edible oil tins
Δοχεία λαδιού
أوعية الزيت المصنوعة
من تنك

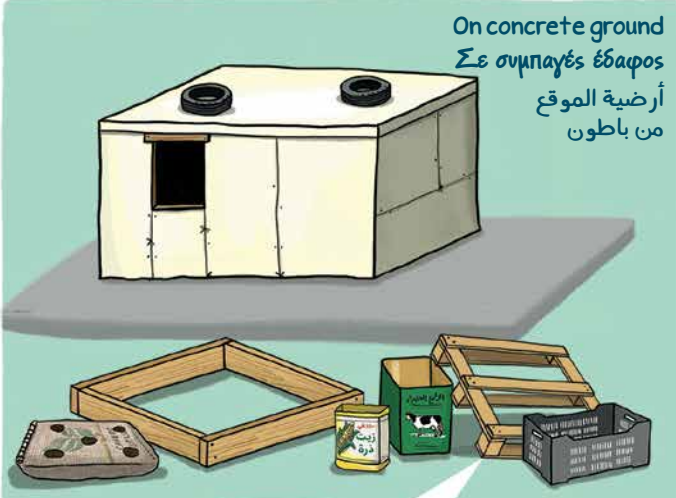

Wooden shipping pallets
Ξύλινες παλέτες μεταφοράς
طبال من خشب

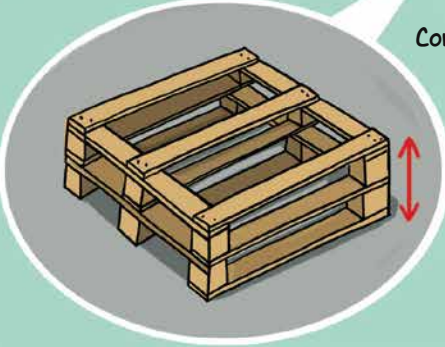

Choose material according to the site
Επιλέξτε τον τύπο του δοχείου ανά τοποθεσία
اختيار نوع المستوعب حسب الموقع

On concrete ground
Σε συμπαγές έδαφος
أرضية الموقع
من باطون

Container's height
at least 30 cm
Ύψος δοχείου
τουλάχιστον
30 εκατοστά

ارتفاع
المستوعب
أقله
٣٠ سم

Site width less than 80cm
Πλάτος της θέσης μικρότερο από 80 εκατοστά
عرض الموقع أقل من
80 سم

Site width greater than 80cm
Πλάτος της θέσης μεγαλύτερο από 80 εκατοστά
عرض الموقع أكثر من
80 سم

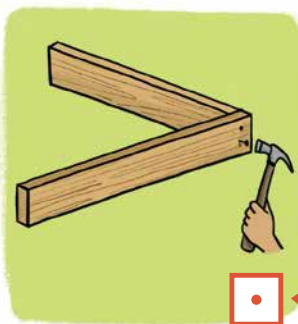
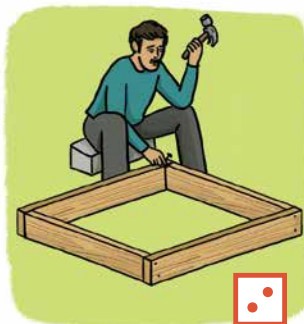

Building a bed from wooden planks and outfitting it for planting

Δημιουργία ενός κρεβατιού από ξύλινες σανίδες και προετοιμασία για φύτευση

تصنيع مسكبة من خشب وتجهيزها للزرع

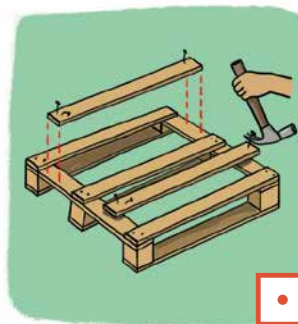
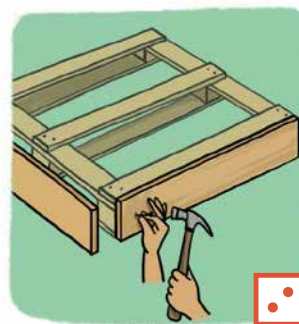

Outfitting a wooden shipping palette for planting

Επεξεργασία ξύλινης παλέτας μεταφοράς για φύτευση

تجهيز طبلية الخشب للزرع

Outfitting woven fiber sacks for planting

Προετοιμάστε ένα σάκο από λινάτσα για φύτευση

تجهيز كيس الخيش أو الجفيس للزرع

Outfitting plastic jugs or oil tins for planting

Επεξεργασία πλαστικών δοχείων ή δοχείων λαδιού για φύτευση

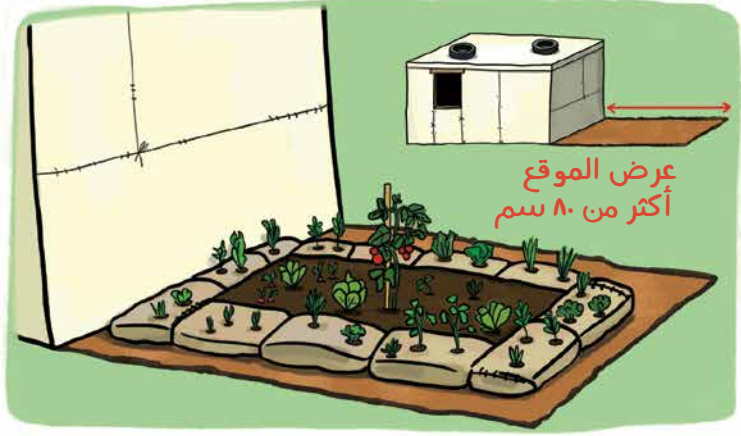
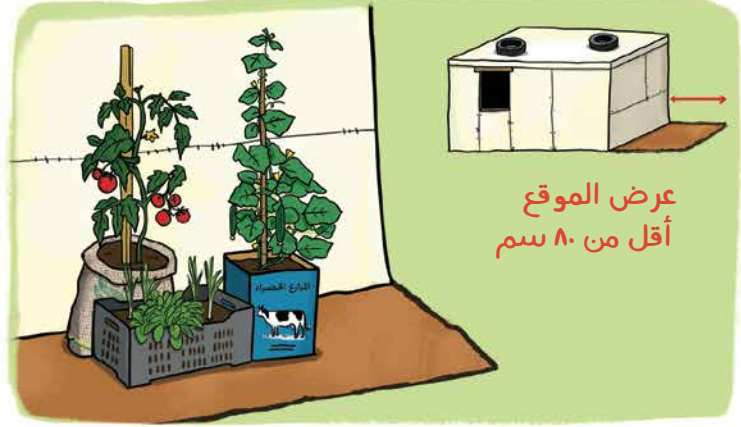
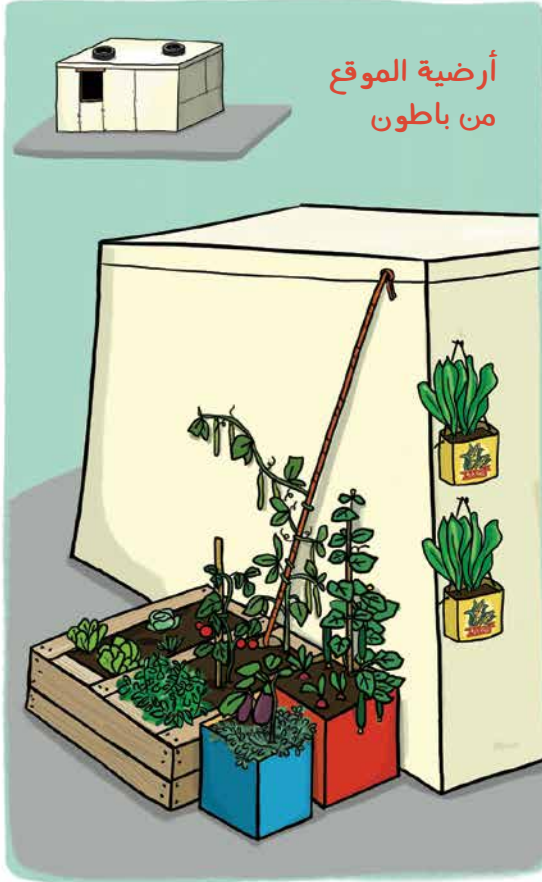
تجهيز مستوعبات البلاستيك و التنك للزرع

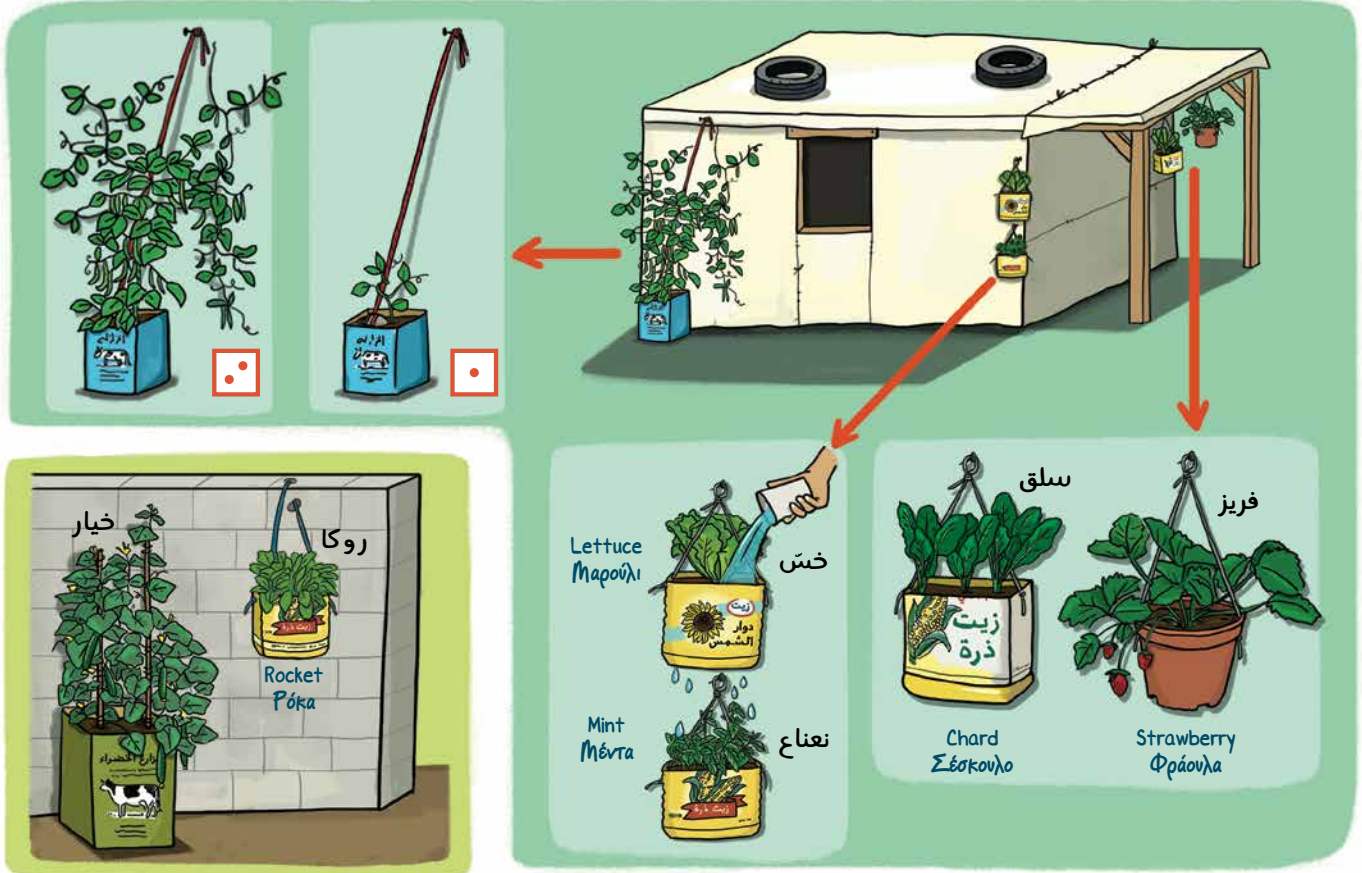
Preparing planting mix
Προετοιμασία του εδάφους
تحضير التراب الزراعي

Examples of possible configurations of containers according to the location
Παραδείγματα δυνατών διαμορφώσεων δοχείων σύμφωνα με την τοποθεσία
أمثلة عن تركيبات مختلفة للمستوعبات حسب الموقع بهدف الزراعة

Making use of vertical spaces
 Χρήση κάθετων χώρων
 استخدام المساحة العمودية

Fencing the garden to protect the crops
Περιφράξεις στον κήπο για την προστασία των καλλιεργειών
تسييج الحديقة لحماية المزروعات

Planting summer vegetables: Vegetable families for summer cultivation
Φύτευση θερινών λαχανικών: οικογένειες λαχανικών για καλλιέργεια το καλοκαίρι
زرع الخضار الصيفية: عائلات الخضار للزراعة الصيفية

Legumes
Όσπρια

البقوليات

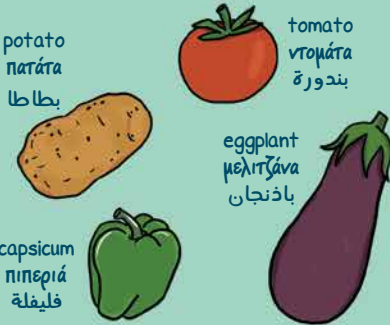
bean
φασόλια
فاصوليا

pea
μπιζέλι
بازيلا

green bean
φασόλια πράσινα
لوبيا

Nightshades
Στρικνοειδή

الباذنجانيات

potato
πατάτα
بطاطا

tomato
ντομάτα
بندورة

eggplant
μελιτζάνα
باذنجان

capsicum
πιπεριά
فليفلة

Cucurbits
Κολοκυθάκια

القرعيات

armenian cucumber
ξυλάγγουρο
مقّي

summer squash
καλοκαιρινή κολοκύνθα
كوسا

pumpkin
κολοκύνθα
يقطين

cucumber
αγγούρι
خيار

Asteraceae
Λακτούκη

الأقحوانيات

Lettuce
μαρούλι
خس

Beetroot family
Αμρανθοειδή

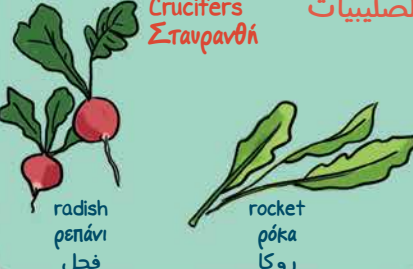
الشمندر

beetroot
παντζάρι
شمندر

Crucifers
Σταυρανθή

الصليبيات

radish
ρεπάνι
فجل

rocket
ρόκα
روكا

Alliaceae
Οικογένεια
Κρεμμυδιών

البصليات

onion
κρεμμύδι
بصل

Umbellifers
Σελινοειδή

الجزريات

parsley
μαιντανός
كزبرا

coriander
κόλιανδρο
بقدونس

Others
Άλλα

خضار من
عائلات مختلفة

okra
μπάμια
بامية

purslane
γλυστρίδα
بقلة

Lamiaceae /
Aromatic plants
Αρωματικά φυτά

النباتات
العطرية

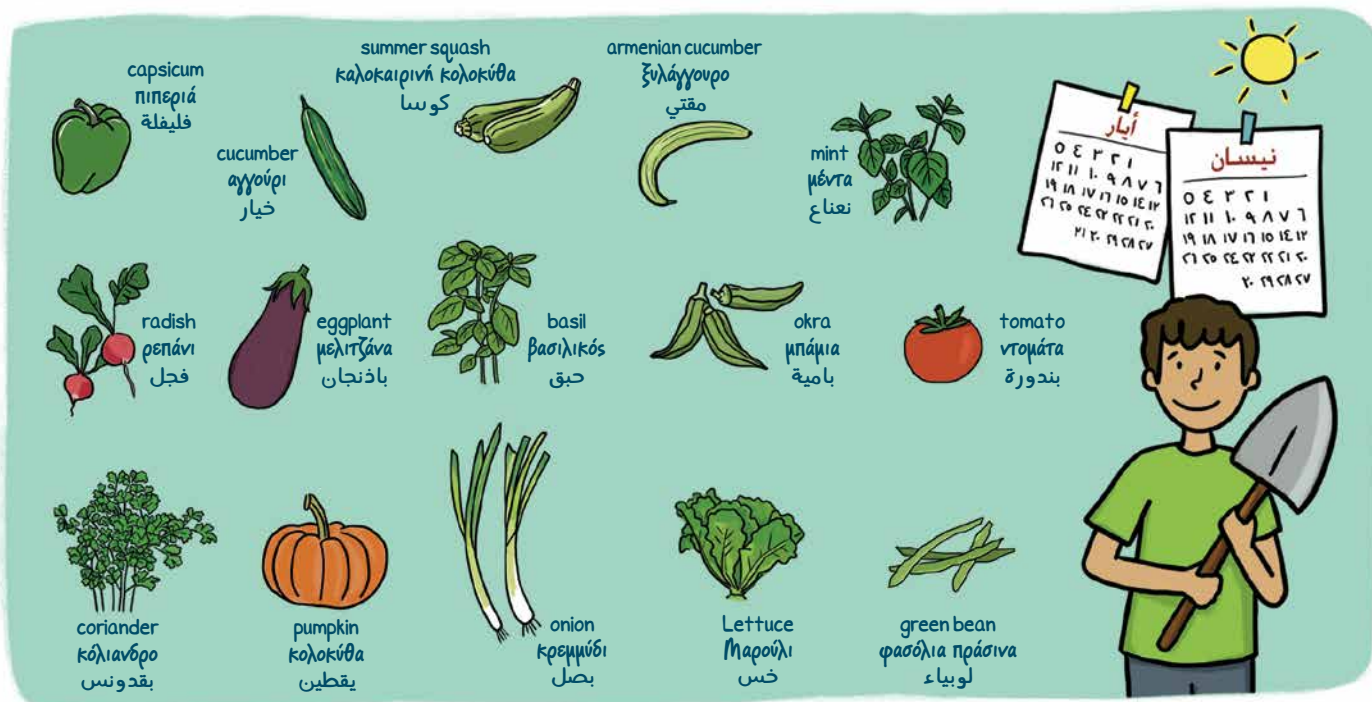
mint
μέντα
نعناع

basil
βασιλικός
حبق

Planting schedule: **Summer cultivation: April – May**
 Πρόγραμμα φύτευσης: **Θερινή καλλιέργεια: Απρίλιος - Μάιος**
 مواعيد الزرع : **الزراعة الصيفية: نيسان - أيار**

How do we choose the types of vegetables that we want to plant?
Πώς επιλέγουμε τις ποικιλίες των λαχανικών που θέλουμε να φυτέψουμε;
كيف نختار أصناف الخضار التي نريد زرعها؟

According to the nutritional value
Σύμφωνα με τη θρεπτική αξία
حسب القيمة الغذائية

Vegetables rich
in protein
Λαχανικά πλούσια
σε πρωτεΐνες
خضار غنية بالبروتين

Vegetables rich in essential
vitamins and minerals
Λαχανικά πλούσια
σε βιταμίνες & μέταλλα
خضار غنية بالفيتامينات
الأساسية والأملاح المعدنية

Vegetables rich in fiber and essential vitamins
Λαχανικά πλούσια σε φυτικές
ίνες & βασικές βιταμίνες
خضار غنية بالألياف والفيتامينات
الأساسية

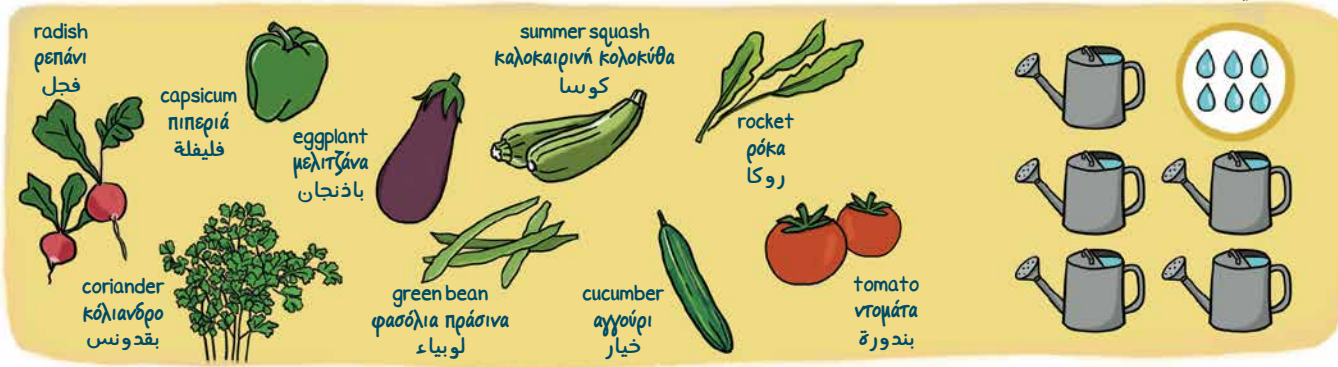
According to their need for water
 Ανάλογα με την ανάγκη τους για νερό
 حسب الحاجة إلى المياه

2

In case of water non-availability in summer, these can grow:
 Σε περίπτωση μη διαθεσιμότητας νερού το καλοκαίρι, αυτά μπορούν να καλλιεργηθούν:
 في حال عدم توفر الماء في الصيف، يمكن زراعة:

In case of water availability, these can grow:
 Σε περίπτωση που υπάρχει διαθέσιμο νερό, αυτά μπορούν να καλλιεργηθούν:
 في حال توفر الماء، يمكن زراعة:

According to the need for sun
 Σύμφωνα με την ανάγκη για ήλιο
 حسب الحاجة إلى الشمس

3

Vegetables that need sun exposure to grow
 Λαχανικά που χρειάζονται έκθεση
 στον ήλιο για να αναπτυχθούν
 خضار تحتاج للشمس لكي تنمو

pumpkin
 κολοκύθα
 يقطين

okra
 μπάμια
 بامية

capsicum
 πιπεριά
 فليفلة

eggplant
 μελιτζάνα
 باذنجان

green bean
 φασόλια πράσινα
 لوبياء

tomato
 ντομάτα
 بندورة

cucumber
 αγγούρι
 خيار

summer squash
 καλοκαιρινή κολοκύθα
 كوسا

Vegetables that grow in places with less sun exposure
 Λαχανικά που αναπτύσσονται σε χώρους με
 λιγότερη έκθεση στον ήλιο
 خضار تنمو في مكان غير معزز للشمس كثيراً

Lettuce
 Μαρούλι
 خس

Chard
 Σέσκολλο
 سلق

spinach
 σπανάκι
 سبانخ

onion
 κρεμμύδι
 بصل

rocket
 ρόκα
 روکا

radish
 ρεπάνι
 فجل

chicory
 ραδίκι
 هندباء

How to combine vegetables in the same space
Πώς να συνδυάσετε τα λαχανικά στον ίδιο χώρο
أمثلة عن جمع الخضار في الأوعية

بامية + شمام
(مزروعات لا تحتاج لكثير من المياه)

خيار
+
فجل

باذنجان
+
بقلة

Intercropping: **maize + green bean + squash**
Μικτή καλλιέργεια: **καλαμπόκι + πράσινο φασόλι + κολοκύθα**
الزراعة المختلطة: **ذرة + لوبياء + قرع**

The maize provides a ladder for the green beans to climb

Το καλαμπόκι παρέχει στα πράσινα φασόλια σκάλα για να αναρριχηθούν

الذرة تؤمن سقالة للوبياء

The squash discourages the growth of weeds

Η κολοκύθα αποθαρρύνει την ανάπτυξη των ζιζανίων

القرع يخفف نمو الأعشاب الضارة

The legumes provide food for the other plants

Τα όσπρια παρέχουν τροφή για τα άλλα φυτά

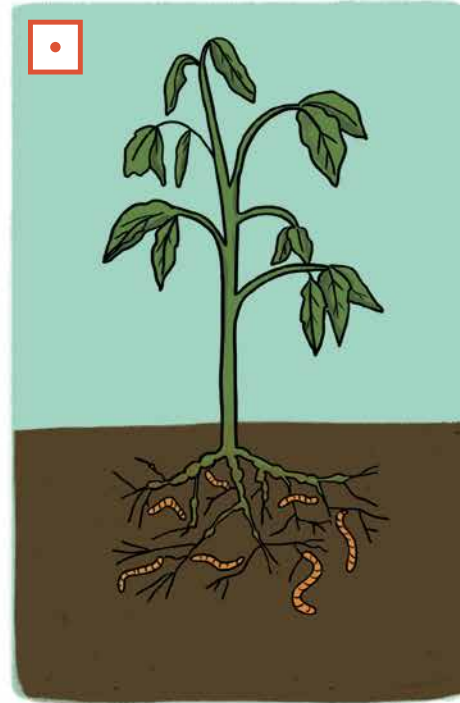
اللوبياء (بقوليات) تؤمن الغذاء للمزروعات الأخرى

Companion planting: **Tomato + marigold**
Συνκαλλιέργεια: **Ντομάτα + κατιφές**
زراعة النباتات المرافقة: **بندورة + زهرة القطيفة (الماريغولد)**

Marigold protects the tomato from the nematodes
Ο κατιφές προστατεύει την ντομάτα από τα νηματώδη
زهرة الماريغولد تحمي البندورة من النيماطودا

Nematodes attack the roots of the tomato plant
Τα νηματώδη επιτίθενται στις ρίζες του φυτού τομάτας
هجوم النيماطودا على جذور شتلة البندورة

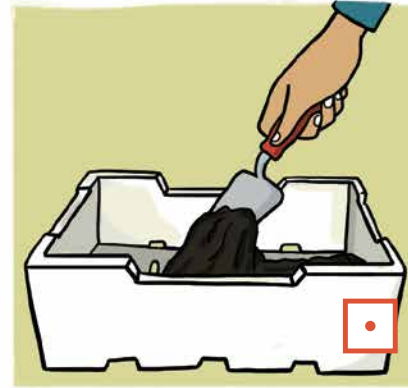
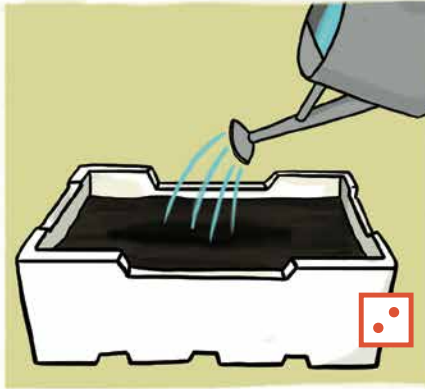
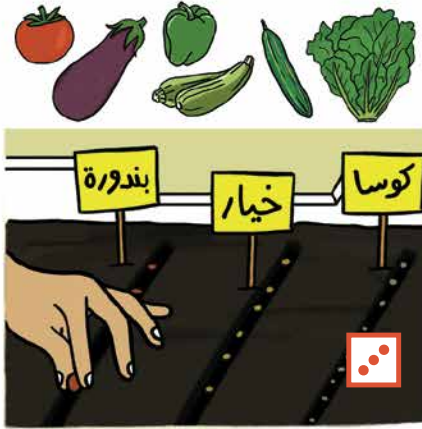

Making saplings from seeds
 Δημιουργώντας φυτά από σπόρους
 تحضير الشتول من البذور

Ways to plant
 Τρόποι φύτευσης
 طرق الزرع

Between 4 to 6 leaves
 4 έως 6 φύλλα
 بين ٤ و ٦ أوراق

After three weeks
 the sapling is ready
 to be planted

Μετά από 3 εβδομάδες
 το δενδρύλλιο
 είναι έτοιμο
 για μεταμόσχευση

بعد ٣ أسابيع
 تصبح الشتلة جاهزة
 للزرع

Water the saplings every day
 from a plastic bottle with a
 pierced bottle cap

Άρδευση των φυτωρίων κάθε
 μέρα με πλαστική φιάλη με
 διάτρητο κάλυμμα

ري الشتول كل يوم
 بقنينة بلاستيك مع غطاء مثقوب

Cover seeds to preserve soil
 temperature during germination

Καλύψτε τους σπόρους για να
 διατηρήσετε τη θερμοκρασία του
 εδάφους κατά τη διάρκεια της
 βλάστησης

تغطية البذور لحفظ حرارة التراب
 خلال الإنبات

Transferring saplings to containers
Μεταφορά φυτών στα δοχεία
نقل الشتول إلى مستوعبات

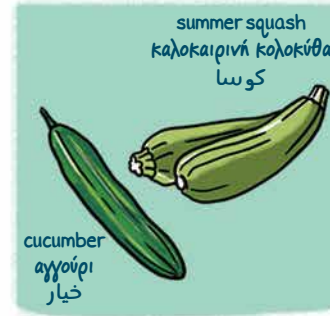
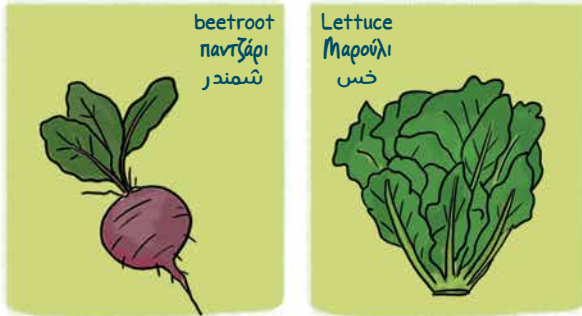
2

Spacing between saplings

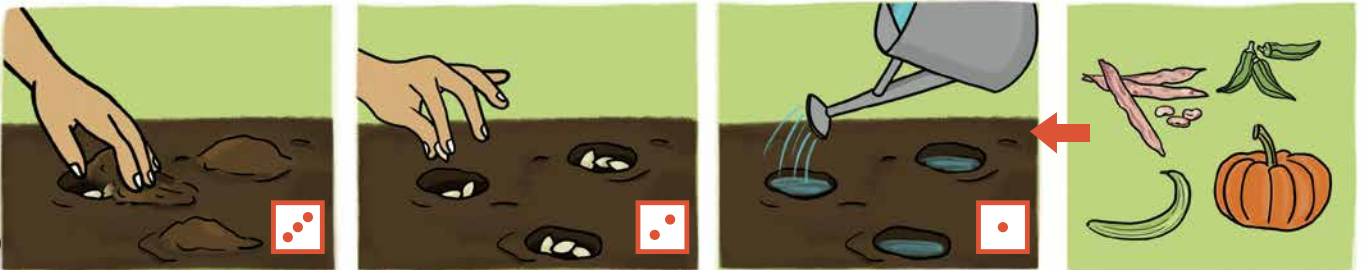
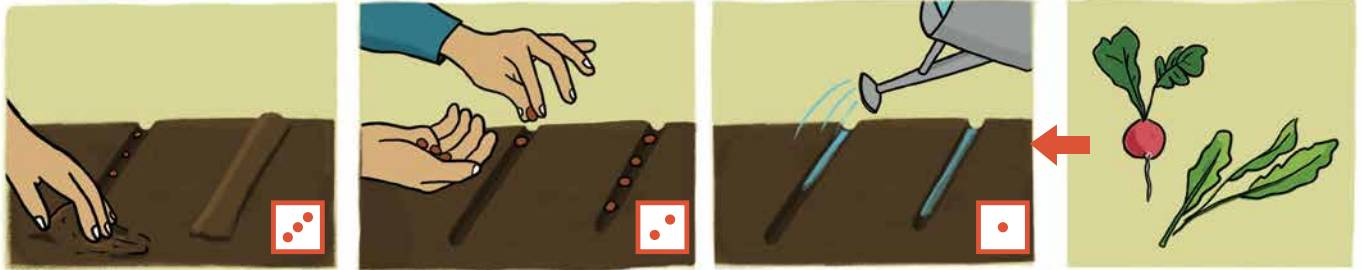
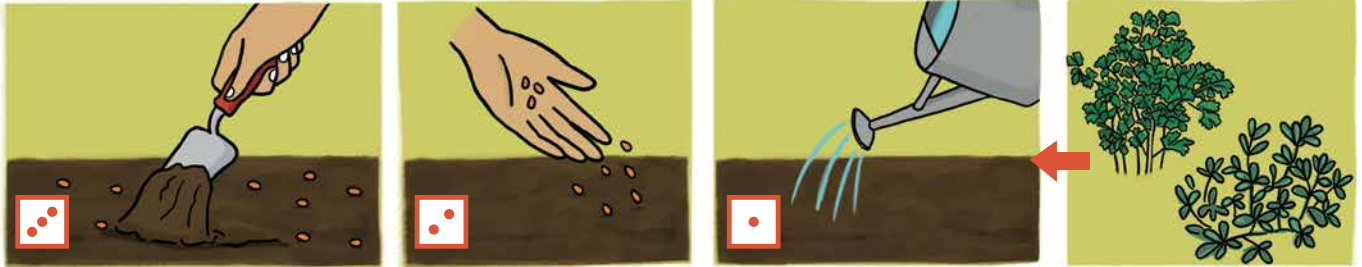
Προσδιορίστε την απόσταση ανάμεσα στα φυτά

تحديد مسافة الزرع بين الشتل

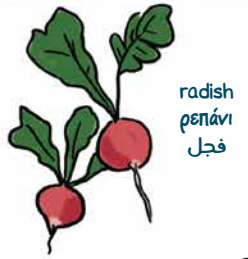
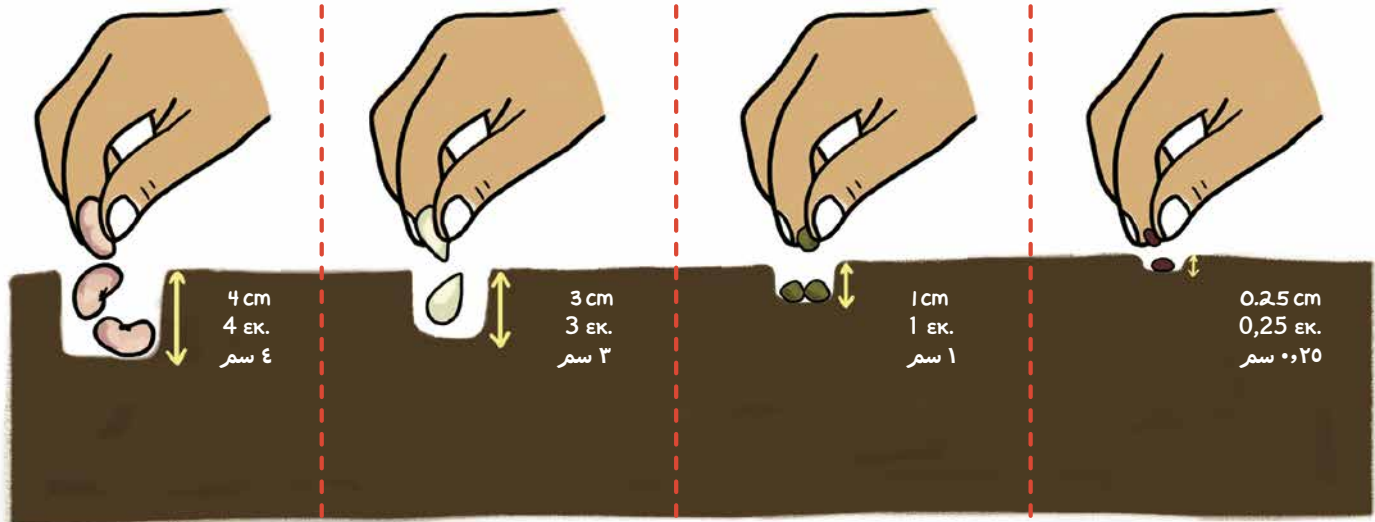

Planting seeds directly in containers
Φύτευση σπόρων απευθείας σε δοχεία
زراعة البذور مباشرة في المستوعبات

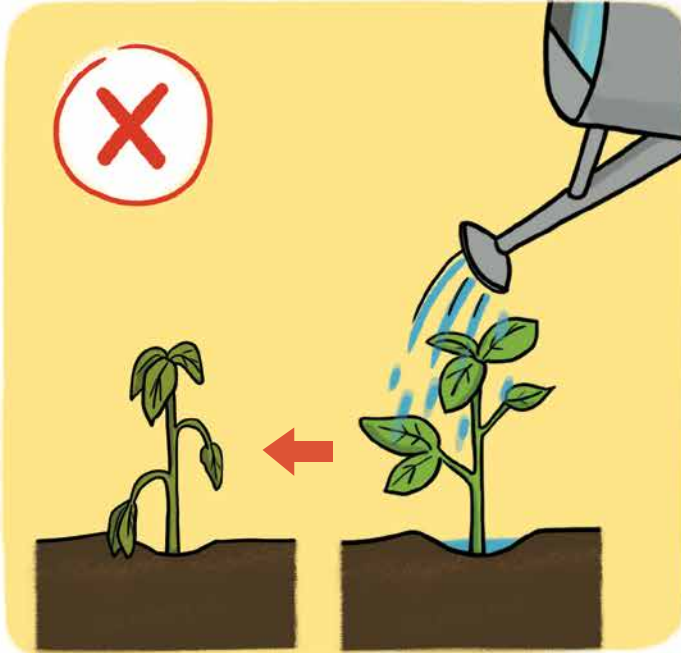
3

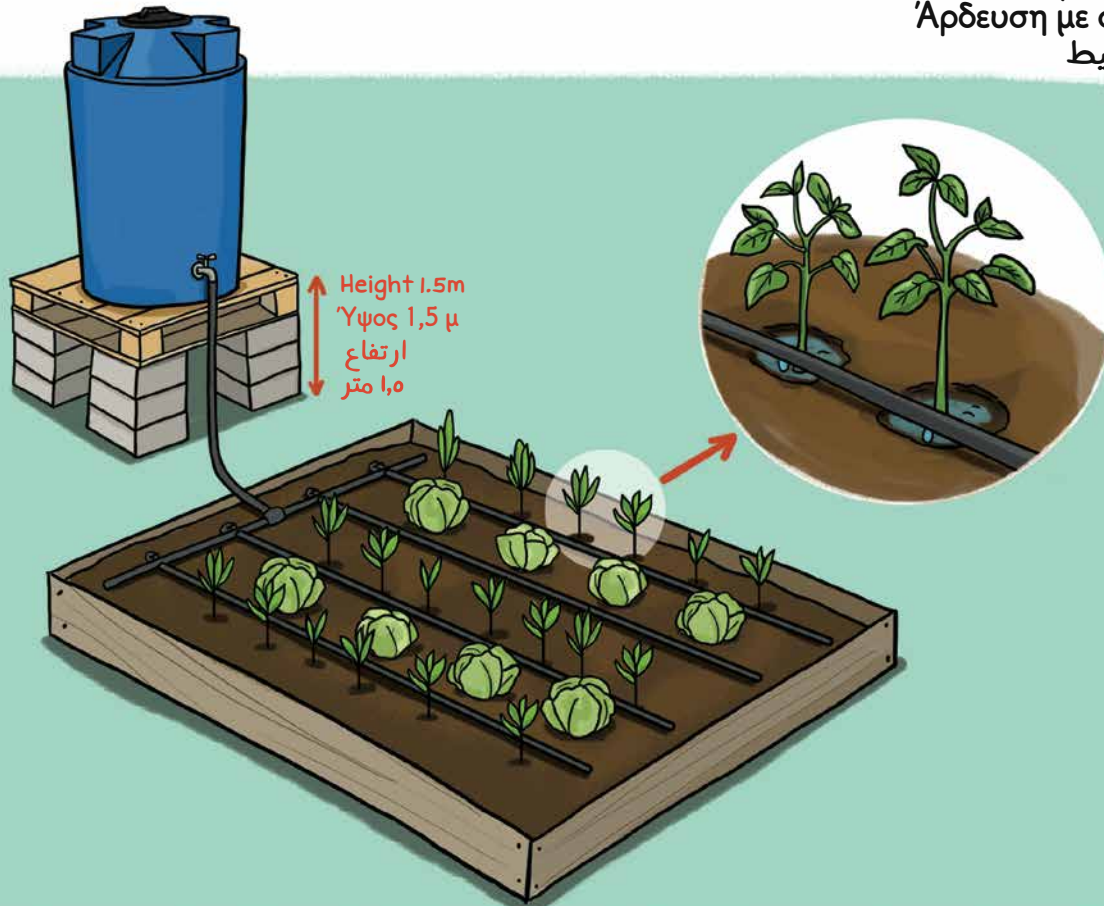
Depth to sow seeds in the soil
Το βάθος για τη σπορά των σπόρων στο έδαφος
عمق زرع البذور في التراب

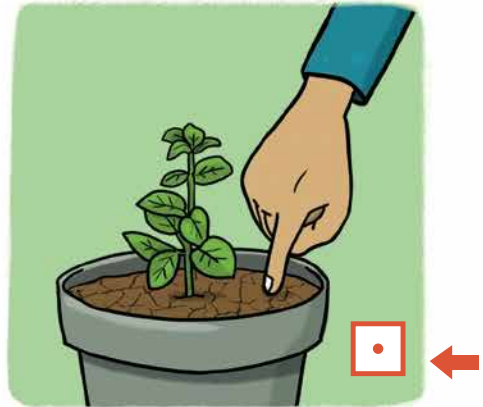
Caring for the crops: Watering
Φροντίδα των καλλιεργειών: Πότισμα
العناية بالمزروعات: طريقة الري

Drip irrigation
Άρδευση με σταγόνες
الري بالتنقيط

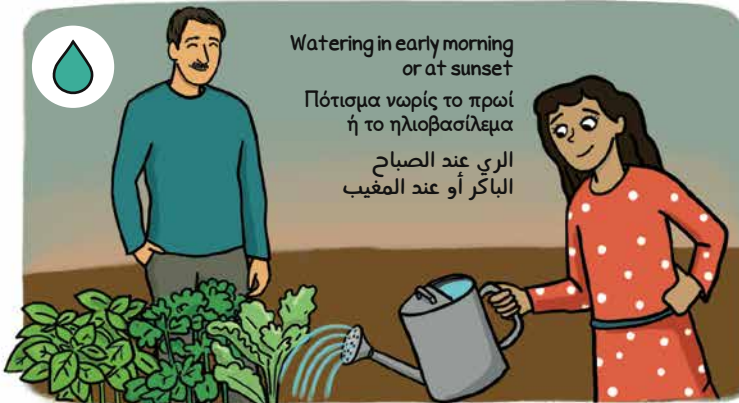

Adding water in case the soil is dry
Προσθέτοντας νερό εάν το χώμα είναι ξηρό
إضافة ماء في حال كان التراب جافاً

Timing for watering Χρόνος για το πότισμα مواعيد الري

Watering in the evening or in the early morning

- Discourages the rate of evaporation
- Retains water in the soil for longer time

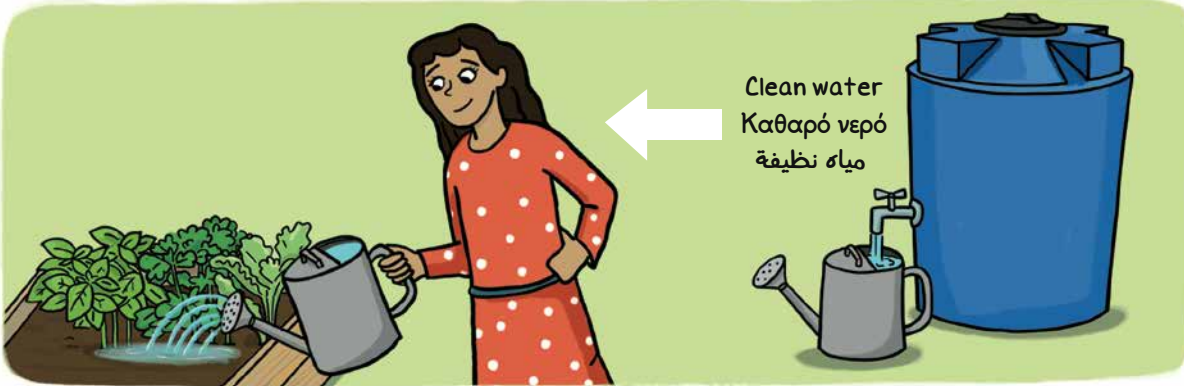
Πότισμα το βράδυ ή νωρίς το πρωί

- Αποθαρρύνει τον ρυθμό εξατμίσης
- Διατηρεί το νερό στο έδαφος για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα

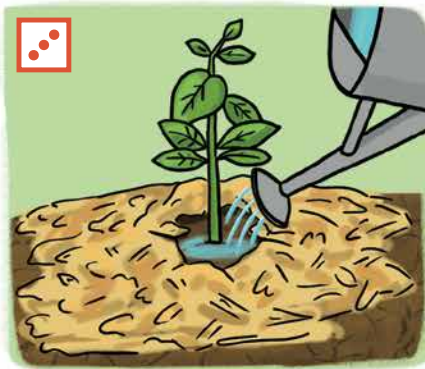
الري عند المساء أو في الصباح الباكر:

- يخفف من نسبة تبخر الماء
- يحفظ الماء في التربة لوقت أطول

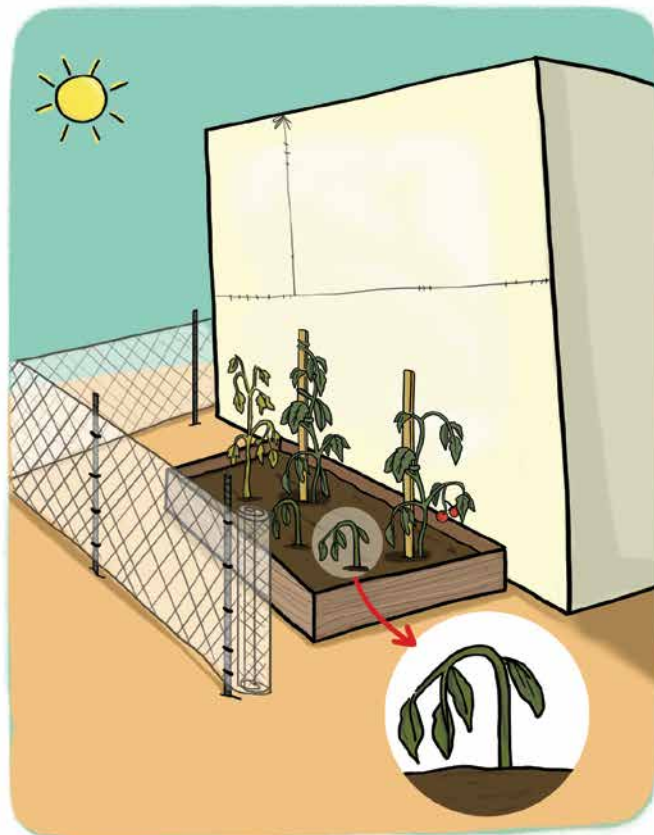
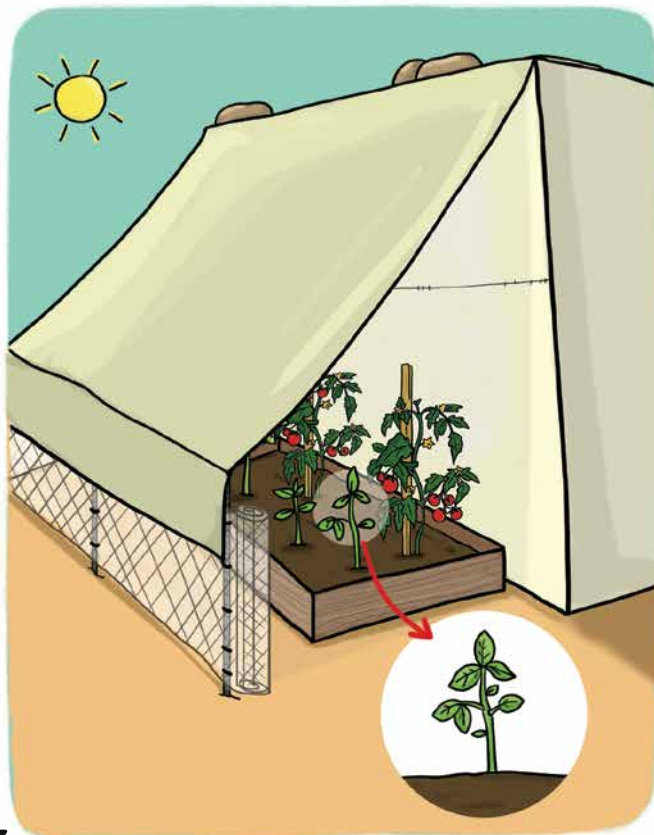
Sources of irrigation water
Πηγές νερού άρδευσης
مصادر مياه الري

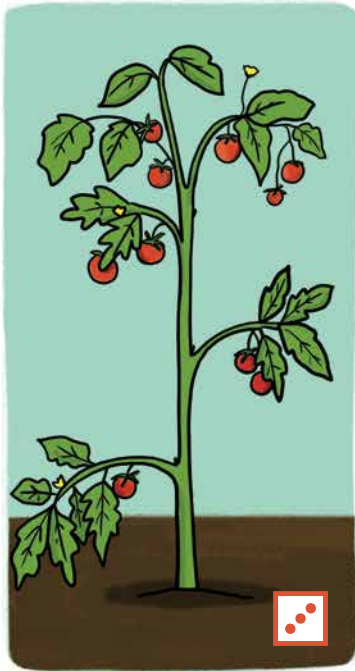
Reducing evaporation and protecting the soil
Μείωση της εξάτμισης και προστασία του εδάφους
التخفيف من تبخر الماء وحماية التربة

Reducing intensity of the sun
Μείωση της έντασης του ήλιου
التخفيف من حدية الشمس

Pruning
Κλάδεμα
تشحيل الشتل

Pruning increases the quantity of fruits
Το κλάδεμα αυξάνει την ποσότητα φρούτων
التشحيل يزيد كمية الثمر في الشتلة

Thinning out the seedlings after germination in the ground
Αραίωση των δενδρυλλίων μετά τη βλάστηση στο έδαφος
تفريد الشتل بعد الإنبات في الأرض

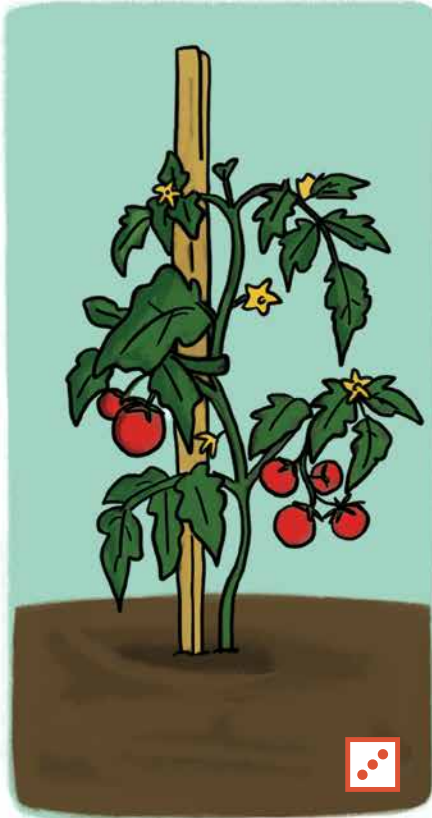

Reducing the number of seedlings in each pit by removing the weak seedlings and leaving the stronger ones
Μείωση του αριθμού των δενδρυλλίων σε κάθε λάκκο, αφαιρώντας τα πιο αδύναμα και αφήνοντας τα ισχυρότερα
تخفيف من عدد الشتل في الحفرة الواحدة. فيتّم إزالة الشتل الضعيف والإبقاء على القوي منه.

Weeding the bed
Ξεχορταριάζοντας το έδαφος
تعشيب المسكبة

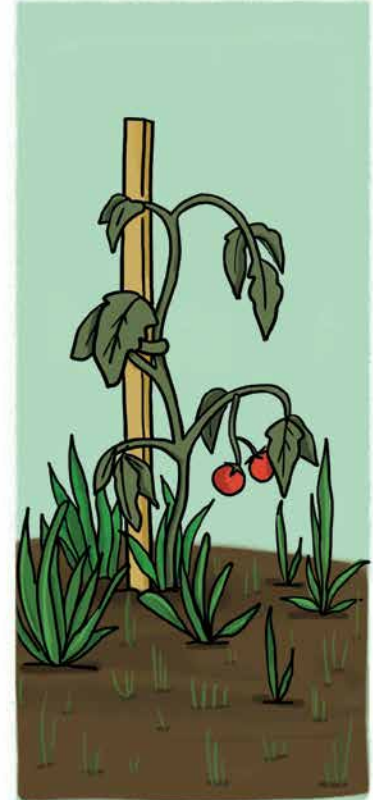
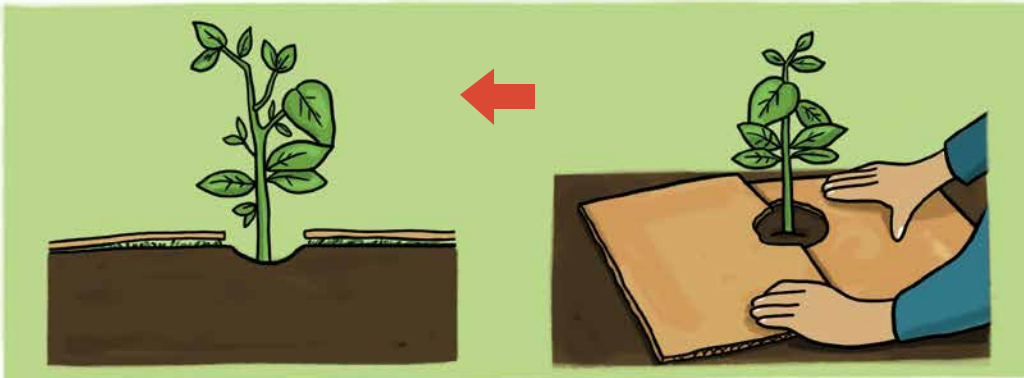
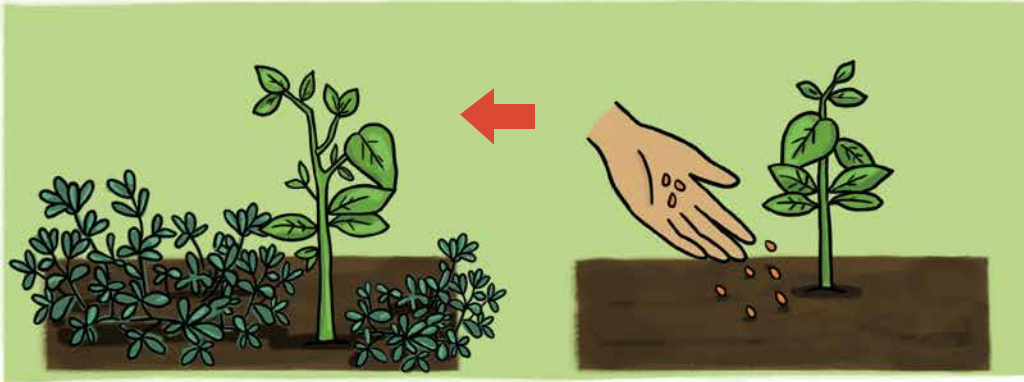

Getting rid of weeds
Ξεφορτωθείτε τα ζιζάνια
التخلص من الأعشاب الضارة

Reducing the growth of weeds between crops
Μείωση της ανάπτυξης ζιζανίων ανάμεσα στις καλλιέργειες
تخفيف نمو الأعشاب الضارة بين المزروعات

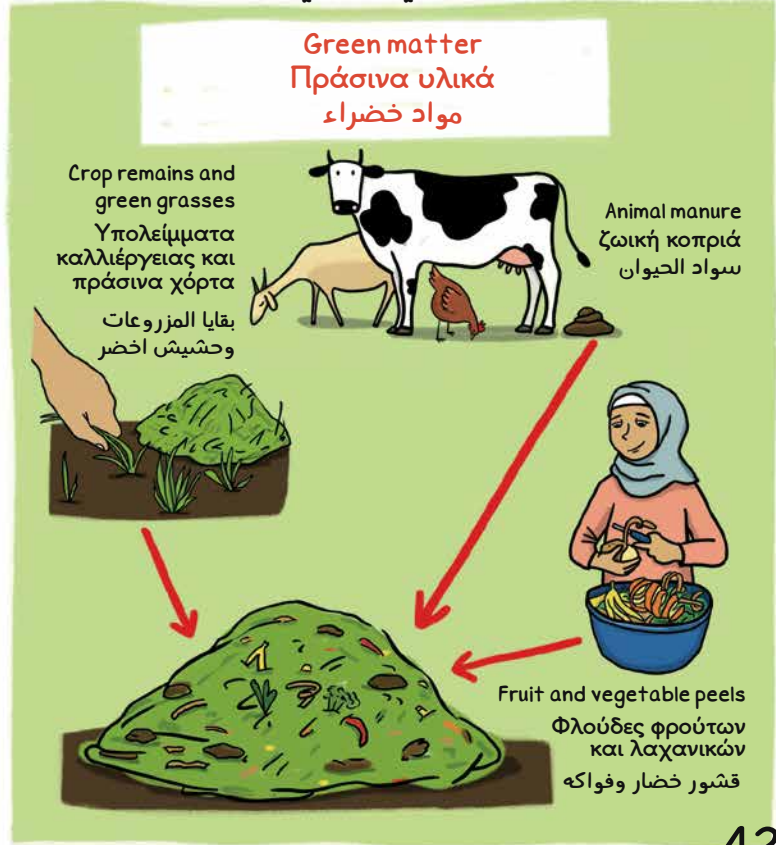
2

Making compost (organic soil fertilizer)

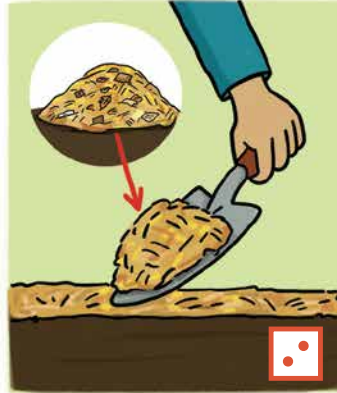
Φτιάχνοντας κομπόστ (οργανικό λίπασμα εδάφους)
تحضير الكومبوست (مغذي عضوي للتربة)

Making compost (organic soil fertilizer)

Φτιάχνοντας κομπόστ (οργανικό λίπασμα εδάφους)

تحضير الكومبوست (مغذي عضوي للتربة)

Not exposed to the sun
Να μην εκτίθεται στον ήλιο
غير معرض للشمس

Not exposed to wind
Να μην εκτίθεται στον αέρα
غير معرض للرياح

Cover with a layer of dry matter to keep away insects and odors
Καλύψτε με ένα στρώμα ξηρών υλικών για να αποφύγετε τα έντομα και τις οσμές

نغطي بطبقة من المواد الجافة لمنع الحشرات و الرائحة

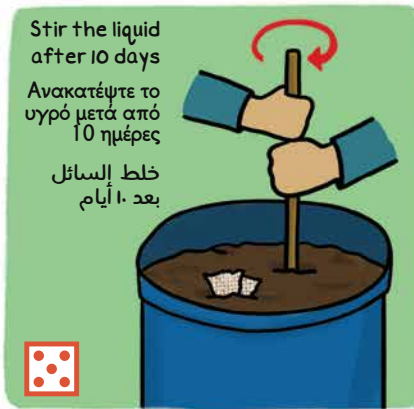

Making compost (organic soil fertilizer)
Φτιάχνοντας κομπόστ (οργανικό λίπασμα εδάφους)
تحضير الكومبوست (مغذي عضوي للتربة)

After 3 to 6 months
Μετά από 3 έως 6 μήνες
بعد 3 - 6 أشهر

Making liquid fertilizer Δημιουργία υγρού λιπάσματος تحضير السماد السائل

Using the liquid fertilizer Χρησιμοποιώντας το υγρό λίπασμα إستعمال السماد السائل

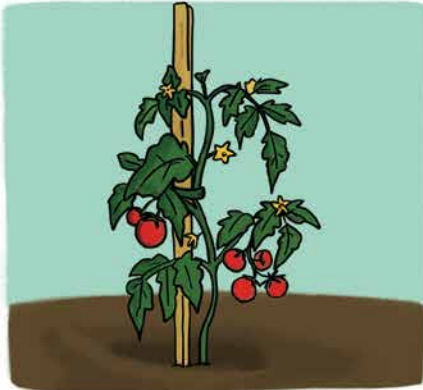

If spraying on the leaves of the plant
Εάν ψεκάζετε στα φύλλα του φυτού
في حال الرش على ورق الشتلة

1 liquid
1 υγρό
1 سائل

1 water
1 νερό
1 ماء

If spraying on the leaves of the plant
and on the ground
Εάν ψεκάζετε στα φύλλα του φυτού
και στο έδαφος
في حال الرش على عرق الشتلة والتراب

1 liquid
1 υγρό
1 سائل

3 water
3 νερό
3 ماء

Total pest control Συνολικός έλεγχος παρασίτων المكافحة المتكاملة للآفات

Beneficial insects Ευεργετικά έντομα الحشرات المفيدة

Prey on pernicious insects
Εξαφάνιση των επιβλαβών εντόμων
تقضي على الحشرات الضارة

Ladybugs
Πασχαλίτσες
الخنفساء

Lacewings
Χρυσσιπίδες
أسد المن

Aromatic plants attract beneficial insects
Τα αρωματικά φυτά προσελκύουν ευεργετικά έντομα
النباتات العطرية تجذب الحشرات المفيدة

Basil
Βασιλικός
حبق

Mint
Μέντα
نعناع

Rosemary
Δεντρολίβανο
اكليل الجبل

Lavender
Λεβάντα
اللاذندر

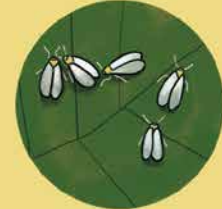

Pernicious insects Βλαβερά έντομα الحشرات الضارة

Aphids
Αφίδες
المن

Flies
Μύγες
الفرفور
الأبيض

Worms
Σκουλήκια
الدودة
الخطاطة

Using sprays of plant extracts to control insects
 Χρησιμοποιώντας ψεκασμούς φυτικών εκχυλισμάτων για τον έλεγχο των εντόμων
 استعمال رشوش من خلاصة النباتات لمكافحة الحشرات

Tobacco water
 Νερό καπνού
 زوم التبغ

for 24 hours
 για 24 ώρες
 ساعة 24

Soak the tobacco leaves in water and add one spoon of liquid soap
 Βάλτε τα φύλλα στο νερό και προσθέστε μια κουταλιά σαπουνιού
 نقع أوراق التبغ في المياه + ملعقة صابون سائل

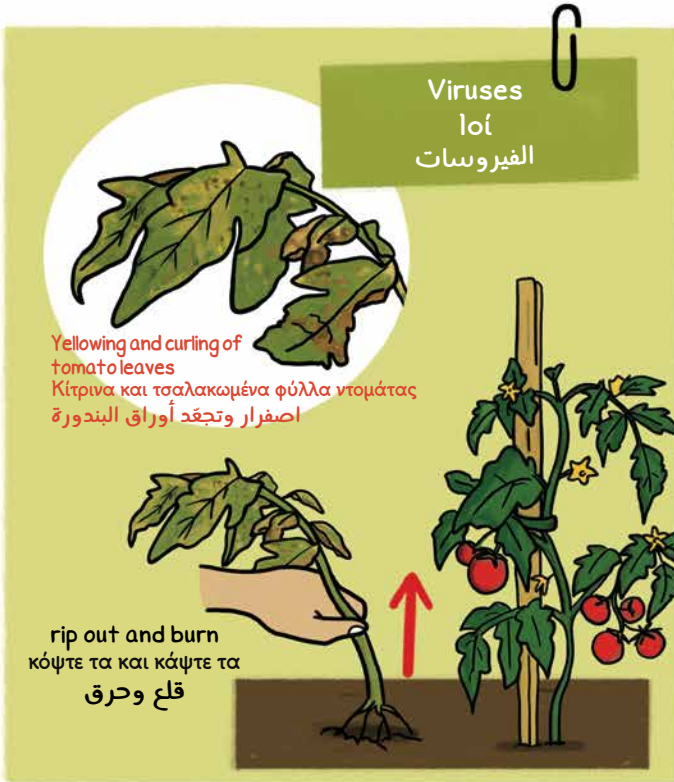

Garlic capsicum extract
 Εκχύλισμα πιπεριάς σκόρδου
 خلطة الثوم والفلفل

mix with 1 liter water
 αναμείξτε με 1 λίτρο νερού
 خلط بـ 1 لتر من الماء

Viruses and fungi λοιί και μύκητες الأمراض: الفيروسات والفطريات

Viruses
λοιί
الفيروسات

Yellowing and curling of tomato leaves
Κίτρινα και τσαλακωμένα φύλλα ντομάτας
اصفرار وتجعّد أوراق البندورة

rip out and burn
κόψτε τα και κάψτε τα
قلع وحرق

Combating blight
Καταπολέμηση του μύκητα
مكافحة الرمد

- 1 liter water
1 λίτρο νερού
1 لیتر ماء
- +
1 teaspoon sodium bicarbonate
or baking soda
1 κουταλάκι του
γλυκού μαγειρική σόδα
- ملعقة صغيرة من بيكربونات
الصوديوم أو البيكنج صودا
(صودا الخبز)

spray the affected crops
Ψεκάστε τις πληγείσες
καλλιέργειες
رشّ المزروعات المصابة

Harvesting vegetables and saving seeds
Συγκομιδή λαχανικών και εξοικονόμηση σπόρων

حصاد الخضار وحفظ البذور

Seed extraction Εξαγωγή σπόρου استخراج البذور

Vegetables
having dry fruits
Λαχανικά που έχουν
ξηρούς καρπούς
خضار ذات ثمار جافة

Dry in a shaded place
Αποξηραίνουμε
σε σκιερό μέρος
تُجفّف في
الظل

Vegetables
having watery fruit
Υδαρή Λαχανικά
خضار ذات ثمار
مائية

Dry in a shaded place
Αποξηραίνουμε
σε σκιερό μέρος
تُجفّف في
الظل

Pulp floats and
seeds sink
Ο πολτός και οι
σπόροι βυθίζονται
يطفو اللب وتغرق
البذور

Cool and dry
place
Ψυχρό και
ξηρό μέρος
مكان بارد
وجاف

Write name of seed and date of saving
Γράψτε το όνομα του σπόρου και την ημερομηνία
αποθήκευσης
نكتب اسم البذور وتاريخ الحفظ

Families of vegetables that can be planted in the autumn in small spaces
 Οικογένειες λαχανικών που μπορούν να φυτευτούν το φθινόπωρο σε μικρούς χώρους
 عائلات الخضار التي يمكن زرعها في الخريف

Beetroot family
 Αμαρανθοειδή
 الشمندر

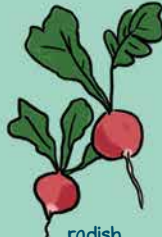

spinach
 σπανάκι
 سبانخ

Chard
 Σέσκουλο
 سلق

Crucifers
 Σταυρανθή
 الصليبيات

radish
 ρεπάνι
 فجل

rocket
 ρόκα
 روکا

Legumes
 Όσπρια
 البقوليات

broad bean
 κουκιά
 فول

Alliaceae
 Οικογένεια
 Κρεμμυδιών
 البصليات

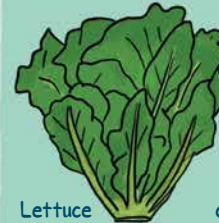

onion
 κρεμμύδι
 بصل

garlic
 σκόρδο
 ثوم

Asteraceae
 Λακτούκη
 الأقبونيات

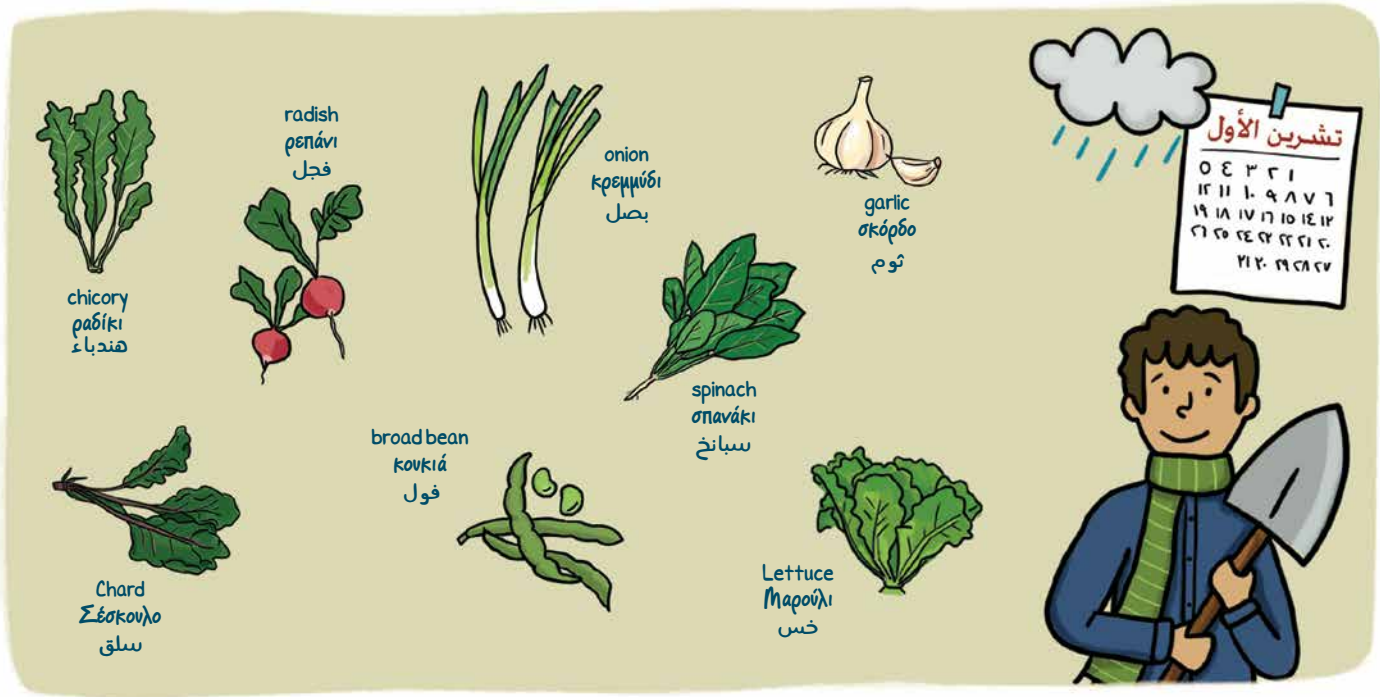

Lettuce
 μαρούλι
 خس

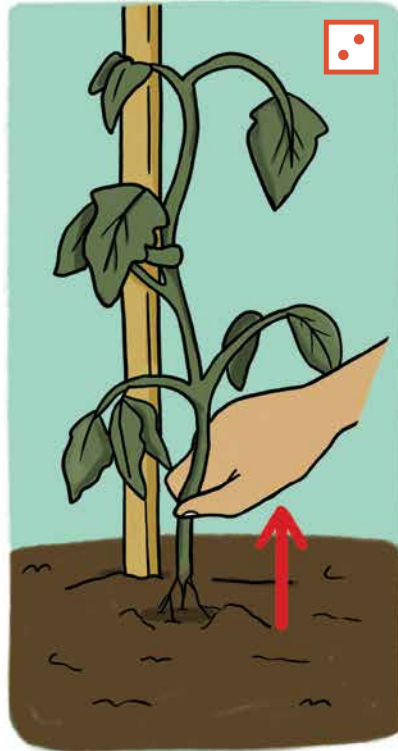

chicory
 ραδίκι
 هندباء

Planting schedule: Winter planting: October
 Πρόγραμμα φύτευσης: Χειμερινή καλλιέργεια: Οκτώβριος
 مواعيد الزرع : الزراعة الشتوية: تشرين الأول

Disposal of the old crop
Απόρριψη της παλιάς καλλιέργειας
التخلص من المحصول القديم

جرى إعداد هذا الدليل من قِبَل جمعية تراب للتربية البيئية لبنان، ضمن برنامج "تحسين الأنظمة الغذائية والزراعية في البقاع" بتمويل المنظمة التعاونية الألمانية ودعم برنامج الأغذية العالمي وتنفيذ منظمة مرسي كور.

إن محتوى الدليل هو من مسؤولية جمعية تراب للتربية البيئية لبنان ولا يعكس بأي شكل من الأشكال رأي برنامج الأغذية العالمي ومنظمة مرسي كور.

جمعية تراب للتربية البيئية لبنان
صيدون - جزين، جنوب لبنان
www.soils-permaculture-lebanon.com
+961 71 617988